

De minister van Justitie en Veiligheid

Voor deze, de Raad voor Rechtsbijstand

T.a.v. dhr. R. de Nas

Postbus 2349

5202 CH 'S-HERTOGENBOSCH

Datum: 23 oktober 2023
Van: Klachtencommissie Wet beëdigde tolken en vertalers
Contactpersoon: Dhr. M. Bax
Telefoonnummer: 088 787 1920
E-mail: klachtenwbvtv@rvr.org
Ons kenmerk: **08-2023**
Onderwerp: advies inzake klacht jegens mevrouw [REDACTED]

Met deze brief adviseert de Klachtencommissie Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: de commissie) middels u de minister van Justitie en Veiligheid over een klacht, ingediend tegen mevrouw [REDACTED], ingeschreven in het Register beëdigde tolken en vertalers (hierna: Rbtv) onder Wbtv nummer [REDACTED] als tolk Nederlands <-> Tigrinja.

Verloop van de procedure

Op 14 mei 2023 heeft mevrouw [REDACTED] (hierna: klagster) een klacht ingediend bij Bureau Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: Bureau Wbtv) over gedragingen van mevrouw [REDACTED] (hierna: beklagde).

Per brief van 22 mei 2023 is beklagde op de hoogte gesteld van ontvangst van de klacht. Op 26 juni 2023 is door beklagde een verweerschrift ingediend per e-mail.

De Klachtencommissie heeft op 12 juli 2023 zowel het Openbaar Ministerie als de Rechtbank Midden-Nederland om informatie gevraagd. Het Openbaar Ministerie heeft op 20 juli 2023 gereageerd met een schrijven en heeft tevens op 10 augustus een reactie van de Rechtbank Midden-Nederland aan de Klachtencommissie doen toekomen.

Op 23 augustus 2023 heeft klagster nog een stuk ingebracht ter onderbouwing van haar klacht.

De Klachtencommissie heeft op 1 september 2023 een hoorzitting gehouden waaraan beide partijen hebben deelgenomen.

De Klachtencommissie heeft de volgende stukken ontvangen:

- Klachtenformulier 14 mei 2023;
- Verweerschrift van 26 juni 2023;
- Reactie van Openbaar Ministerie op informatieverzoek van 20 juli 2023;
- Nadere reactie van Openbaar Ministerie van 10 augustus 2023, met daarin een reactie van de Rechtbank Midden-Nederland, en;

- E-mailwisseling van mevrouw [REDACTED] van de periode 4 mei tot en met 19 juli 2023.

De klacht is op 1 september 2023 behandeld door een kamer van de commissie, die als volgt is samengesteld:

- De heer mr. dr. R.W.J. Severijns, voorzitter;
- Mevrouw mr. M.H.R. de Boer, lid;
- De heer mr. drs, E. den Boer, Btr, lid;

De commissie heeft zich doen bijstaan door de heer M. Bax als secretaris.

De commissie heeft kennisgenomen van de stukken van het klachtdossier en van hetgeen door beklagde tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht. Alle stukken zijn ter kennis gebracht van partijen. De commissie overweegt als volgt:

Klacht

De klacht is naar het oordeel van de commissie als volgt samen te vatten:

Klachtonderdeel A: Beklaagde kon onvoldoende adequaat tolken wat er op een strafrechtzitting is gezegd en is daarom door de voorzitter van de rechtbank vervangen door een andere tolk.

Klachtonderdeel B: Beklaagde heeft niet de gehele tolkopdracht uitgevoerd, maar heeft wel de volledige opdracht laten uitbetalen.

Klager was op een strafzaakzitting aan het tolken voor een slachtoffer. Zij heeft toen geconstateerd dat beklagde onvoldoende adequaat tolkte voor de verdachte. Nadat de verdachte hierover klaagde is de beklagde door de voorzitter van de rechtbank vervangen door klager zelf. Klager heeft hierdoor voor zowel het slachtoffer als de verdachte getolkt

Beklaagde is in de zaal aanwezig gebleven en heeft achteraf haar tolkbriefje af laten tekenen door de griffier. Hierdoor heeft zij ten onrechte de gehele tolkopdracht uit laten betalen.

Verweer

Beklaagde heeft een verweerschrift ingediend, welk verweerschrift met aanvullend verweerschrift ter zitting is toegelicht. Het aanvullend verweerschrift is op de zitting ingediend, nadat deze eerder door de secretaris is geweigerd in verband met de termijn.

Beklaagde legt uit dat zij inderdaad die tolkopdracht heeft uitgevoerd. Zij kon zich echter niet voorbereiden op de tolkopdracht omdat zij geen tenlastelegging vooraf heeft ontvangen. Toch was ze bekend met de zaak omdat zij in ieder geval in twee instanties eerder in deze zaak heeft getolkt.

Beklaagde erkent dat zij door de voorzitter van de rechtbank is vervangen. Maar dit was niet omdat zij niet in staat was te tolken. Zij erkent wel dat het voor haar een uitdagende opdracht was. Tot dan aan toe had zij alleen nog in lichtere strafzaken zoals diefstal en verkeersboetes getolkt. Zedendelicten zoals verkrachting waren nieuw voor haar. Daarnaast was er veel pers en publiek aanwezig wat het nog uitdagender maakte.

Dat de verdachte niet tevreden was lag echter niet aan de beklaagde. Toen de verdachte vroeg om harder te praten heeft beklaagde dat gedaan. Toch bleef de verdachte klagen over het tolken. Beklaagde vermoedt dat andere motieven een rol spelen voor het klagen, aangezien de verdachte de schuld telkens bij anderen legt, zoals ook in de strafzaak zelf gebeurde. Uiteindelijk heeft de voorzitter van de rechtbank besloten beklaagde te vervangen door klager.

Beklaagde erkent twee fouten te hebben gemaakt tijdens het tolken. Eénmaal ging het om een datum en éénmaal om een naam van één van de slachtoffers. Beide fouten heeft ze zelf hersteld. De zaak was daarmee niet te ingewikkeld voor haar, zoals de klager beweert.

Gemachtigde van beklaagde uit zijn zorgen over de onafhankelijkheid van de leden van de Klachtencommissie Wbtv. Klager heeft e-mailcorrespondentie in het klachtdossier ingebracht met daarin e-mails van een lid van het Kwaliteitsinstituut Wbtv en tevens opleider van tolken. In die e-mails omarmt deze persoon de klacht jegens beklaagde in de richting van het Openbaar Ministerie en de Rechtbank Midden-Nederland.

Gemachtigde van beklaagde verzoekt de klacht ongegrond te verklaren omdat deze onvoldoende is onderbouwd. Uitingen van klager en de verklaring van het Openbaar Ministerie zijn onvoldoende concreet en spreken elkaar tegen. Ongespecificeerde klachten zouden niet tot een onderzoek van de Klachtencommissie mogen leiden.

Tot slot vindt de gemachtigde van beklaagde dat de klager eerder zijn cliënte had moeten informeren over de klacht om te proberen het conflict in der minne te schikken.

Gemachtigde zegt dat het uitbetalen van de tolkopdracht met instemming van het Openbaar Ministerie zou hebben plaatsgevonden en dat de griffier van de rechtbank uit eigen overweging heeft gehandeld. Noch het OM, noch de rechtbank, zouden achteraf zich via hun verklaring bij dit deel van de klacht hebben aangesloten. Dit onderdeel van de klacht zou ongegrond moeten worden verklaard.

Ontvankelijkheid

Gemachtigde van beklaagde heeft verzocht om klachtonderdeel B ongegrond te verklaren. Het aftekenen van het tolkbriefje heeft immers met instemming van het Openbaar Ministerie en op verzoek van de griffier van de rechtbank Midden-Nederland plaatsgevonden. Toen de Klachtencommissie het Openbaar Ministerie en de rechtbank benaderde over deze klacht hebben die organisaties niet alsnog kritiek daarop geuit.

De Klachtencommissie Wbtv is van oordeel dat klachtonderdeel B niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Het is ingevolge Artikel 4.2 van de Gedragscode aan de opdrachtgever van tolkopdrachten om met tolken de aard en omvang van een tolkopdracht vast te stellen. Beklaagde is voor de duur van zitting een tolkopdracht aangeboden. Aangezien de griffier van de rechtbank het tolkbriefje heeft ondertekend na afloop van de rechtszaak en dat beklaagde niet is verzocht om de rechtszaal te verlaten op het moment dat zij werd vervangen door klager, kan worden vastgesteld dat de aanwezigheid van beklaagde volgens de overeenkomst is. Daarom is hier naar het oordeel van de Klachtencommissie Wbtv geen sprake van een schending van de Gedragscode en verklaart de Klachtencommissie klachtonderdeel B niet-ontvankelijk.

Beoordeling

Klachtonderdeel A

Uit de stukken en het verhandelde op de hoorzitting is, voor zover hier van belang, voor de commissie het volgende vast komen te staan:

Beklaagde heeft op de betreffende dag een tolkopdracht in de rechtbank voor een verdachte uitgevoerd. Dat beklagde op verzoek van de rechtbank is vervangen door een andere tolk wordt niet betwist. Ook het Openbaar Ministerie en de Rechtbank Midden-Nederland bevestigen dat beklagde is vervangen. Dit is voor de commissie vast komen te staan.

Tijdens de hoorzitting beweerde klager dat de vervanging al gelijk na het voorlezen van de tenlastelegging heeft plaatsgevonden. Naar het oordeel van de commissie heeft de beklagde voldoende duidelijk gemaakt dat dit op een later moment is gebeurd. Zo blijkt uit het proces-verbaal van de rechtszitting die door beklagde is overlegd.

Daarmee resteert de vraag wat de reden van de vervanging is. De Klachtencommissie heeft onvoldoende vast kunnen stellen dat de beklagde niet in staat was om te tolken in deze tolkopdracht, zoals klager stelt en dat dit de reden is voor de vervanging. Daarom moet klachtonderdeel A ongegrond worden verklaard.

Het is naar oordeel van de commissie op basis van de hoorzitting en de ingebrachte stukken onvoldoende concreet geworden dat beklagde niet in staat was om te tolken. De commissie overweegt hiervoor het volgende. De klager zat in de rechtszaal ver van beklagde en verdachte verwijderd. Daarnaast was zij zelf aan het tolken voor een slachtoffer in de rechtszaal. Daardoor is het volgens de commissie twijfelachtig dat klager zich een goed beeld heeft kunnen vormen van de kwaliteit van het tolken door beklagde.

Dit blijkt volgens de commissie ook uit de gebrekkige onderbouwing van klager. In de klacht schreef de klager dat het tolken gelijk fout ging bij de het oplezen van de tenlastelegging. Terwijl op de hoorzitting duidelijk is geworden dat beklagde niet gelijk na het vertolken van de tenlastelegging is vervangen, maar later in de rechtszaak.

Daarnaast blijft de kwalificatie van het tolken uitgevoerd door beklagde slechts uitgedrukt in algemene termen van klager. Beklaagde zou onjuist vertolken en tegelijk zou ze niet alles tolken wat is gezegd. Dit is niet nader geconcretiseerd op de hoorzitting.

Dat beklagde twee keer een fout heeft gemaakt en zichzelf heeft moeten corrigeren doet aan het bovenstaande niets af.

De commissie heeft net zo min relevante informatie aangetroffen in de verklaringen van het Openbaar Ministerie, de Rechtbank Midden-Nederland en de e-mailcorrespondentie met de opleider van klager die de klacht nader concretiseren.

Alles afwegende is het voor de commissie onvoldoende duidelijk geworden dat beklagde niet in staat zou zijn geweest om deze tolkopdracht in de rechtbank uit te voeren.

Overschrijding adviestermijn

De klacht is op 14 mei 2023 ingediend bij Bureau Wbtv. De klachtencommissie behandelt een klacht op grond van artikel 23 Wbtv binnen zes weken na de ontvangst van een klacht en kan de termijn vervolgens met vier weken verlengen. Vanwege een verzoek tot uitstel van de hoorzitting heeft het proces vertraging opgelopen. Daardoor vond de hoorzitting uiteindelijk pas op 1 september 2023 plaats. Vervolgens is wegens omstandigheden aan de kant van de commissie het opstellen van het advies door de commissie ook vertraagd.

Gelet op het bovenstaande heeft de commissie de minister niet binnen de gangbare wettelijke termijnen over de klacht kunnen adviseren. Nu de in de Wbtv genoemde termijnen slechts termijnen van orde betreffen, oordeelt de commissie dat aan de overschrijding daarvan in dit geval geen consequenties behoeven te worden verbonden.

Advies

De commissie adviseert:

Klachtonderdeel A **ongegron**d te verklaren.

De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat beklagde niet in staat was om de tolkopdracht uit te voeren.

Klachtonderdeel B **niet-ontvankelijk** te verklaren.

De commissie oordeelt dat het aftekenen van het tolkbriefje niet in strijd is met de Gedragscode voor tolken en vertalers.

Tot slot

Klager en beklagde zullen van de commissie een afschrift van dit advies ontvangen.

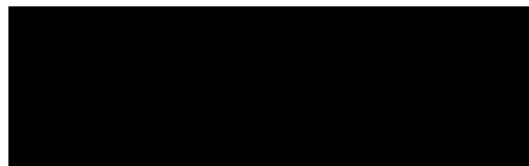
De commissie stelt het op prijs te zijner tijd te vernemen op welke wijze de klacht door het Bureau Wbtv is afgehandeld.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd. Voor eventuele nadere informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de commissie, bereikbaar onder bovengenoemd telefoonnummer en e-mailadres.

Hoogachtend,
De Klachtencommissie Wbtv

Dhr. M. Bax
Secretaris

Dhr. mr. dr. R. W. J. Severijns
Voorzitter

Bijlage bij het advies van de Klachtencommissie Wbtv (klachtnr. 08-2023)

Toepasselijke artikelen uit de Gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv (september 2009)

1.1. Algemeen

Tolken en vertalers gedragen zich zodanig dat het vertrouwen in de beroepsgroep waartoe zij behoren en in hun eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad, ook wanneer zij niet beroepshalve optreden.

1.2. Kwaliteit

Tolken en vertalers streven ernaar, in het besef van hun verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun werk, steeds naar vermogen de beste kwaliteit en een optimale dienstverlening te leveren. Zij verrichten nimmer opzettelijk een onjuiste vertolking of vertaling.

Zij zijn volledig aanspreekbaar op de kwaliteit van hun werk. Eventuele beperkingen van hun aansprakelijkheid jegens opdrachtgevers voor de gevolgen van geleverde prestaties worden uitsluitend schriftelijk vastgelegd.

2.1. Competentie

Tolken en vertalers nemen uitsluitend opdrachten aan waarvoor zij de vereiste (taal-) kennis en bekwaamheid bezitten.

4.2. Overeenkomsten

Tolken en vertalers leggen overeenkomsten met hun opdrachtgevers zoveel mogelijk schriftelijk vast teneinde misverstanden over de inhoud van de afspraken te voorkomen. Tolken en vertalers stellen, zodra blijkt dat ze een verplichting uit de overeenkomst niet tijdig of in het geheel niet zullen kunnen nakomen, de opdrachtgever onverwijld daarvan in kennis en treden met hem in overleg over het vervolg of het beëindigen van de opdracht.

4.3.2. Tolken

Tolken zorgen tijdens het tolken, voor zover redelijkerwijs mogelijk, voor een volledige en doeltreffende communicatie tussen de partijen voor wie zij werken, onder meer door zo nodig actief op te treden om – al dan niet cultureel bepaalde – misverstanden en onbegrip te voorkomen of op te heffen.

Tolken getuigen van respect jegens personen met wie ze beroepsmatig omgaan en onthouden zich daarbij met name van iedere vorm van ongewenste fysieke en verbale intimiteiten.

Tolken melden iedere poging tot benadering door derden strekkende tot beïnvloeding van hun optreden onverwijld bij hun opdrachtgever.

Tolken voeren geen voorafgaand dan wel opeenvolgend overleg met anderstalige derden.